

Leinaremmeigas on väga ilus, ja nagu selgub, ka väga visa puu.

Visa hingega paju

Meie aia aasta üllataja on kaunis leinaremmeigas, mis taastus tänavu juba kolmandat korda.

Igas koduaias valmistab pererahvale rõõmu mõni oma kätega istutatud puu. Eriti suur on heameel siis, kui mõnekümne sentimeetri pikkusest vitsakesest on paari aastakümne pärast sirgunud sihvakas pilvepüüdja.

Meil on selliseks uhkeks seltsiliseks maja otsas põhjatuulte kaitsjana kaunis hõbekuusk. Kuuse tervis näikse korras olevat ja tema üle võib tõesti uhke olla.

Kurvaks muutub aga meel siis, kui märkame mõne aiaelaniku oksstel närbumise märke. Siinkohal tahangi rääkida meie aia kõige silmapaistvama asuka leinaremmeiga (*Salix × sepulcralis*) ja tema esivanemate eluloo.

Vitsakesest sai kahar kaunitar

Veerandsada aastat tagasi lummasid mind ühel “Viljaveski” telesalvestusel kõrsehiste punuja Aino Pajupuu pajuvitstest meistritööd. Lahke proua andis huvilisele kaasa kauni taiese “Päikesepaiste” ning taimeaiast pistis pihku pajuvitsakese, mis kodus mulda pista.

Kuigi pajudel on kombeks kasvada veerohketel kraavipervedel ja jõekäärudes, panime meie oma kingituse liivjasse mulda keset õue otse basseini kõrvale. Aastad kogunesid ja remmeigast sai peagi kahara peaga üle õue laiutav kaunitar.

Siis aga tuli väga karm talv ja kevadel ei tahtnud meie lõunapoolse päritoluga iludus enam rohelisse riietuda. Tuli lähedasega hüvasti jätta, kuid emakesel loodusel oli varuks ka meeldiv üllatus – ühe elu lõpp on sageli teise algus. Pajuema oli oma juure pealt enne lahkumist jõudnud kasvatada poolemeetrisest vitsakese, kelle nooruslik elujanu ei allunud pakase tujudele.

Ajalugu kordub

Vitsake oli emalt pärinud sama-suguse geneetilise koodi, ja kümne aasta pärast ühel külmal talvel ajalugu kordus. Tõsi küll – pajul oli õnnestunud osadel haruokstel elu säilitada. Et lootus kustub viimaseks, otsustasime talle linasest kangast seeliku õmmelda, et palavate päevade aegu tüve niisutada saaks.

Möödus mitu aastat ja siis olime taas murelikud. Paju jättis sügisel lehed puule ja kevadel ei kavatse nudki enam eluvaimu ilmutada.

Ei jäänud muud üle, kui saag kätte võtta ja... Ei! Puud maha saagima

käsi küll ei tõusnud, aga poolkuivanud võra sai kõvasti kärbitud. Õigemini jäi pajust alles vaid skelett. Riputasime elutute kõntide külge mõned amplitid, et pajukest visaduse eest sõnajalgade ja õitega tänada. Hakkasime juba harjuma mõttega, et aeda jääb paju suguvõsa meenu-tama vaid haruline puuskulptuur.

Kolmas tagasitulek

Ühel kaunile maipäeval aga kuulsin aiast kaasa rõõmuhüüet:

“Tule vaata, meie paju on uuesti ellu ärrganud, tillukesed rohelised hiirekõrvad paistavad! Kas tõesti oli see pajusuguvõsa kolmas tagasitulek?”

Tibatillukesed rohetavad võsude poolkuivanud oksstel tärkasid ilmade soojenedes ja kevadvihmade tulekul nagu nõiaväel.

Jaanipäevaks oli pajuke taas kaunis rohelises rüüs. Tõsi, kahar kuppel oli küll väiksem kui esivanematel, ent see-eest polnud võsudel ühtegi kuivanud oksatippu ega kolletavat lehekest. Puukesel jätkus jõudu nüüd täpselt nii palju, kui tugevasti kärbitud võrale uute kasvude loomiseks vaja läks.

Nii sai meie aia armsast murelapses aastat üllataja.

MATI NARUSK